

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

معرفی حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های دانشی بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات بپردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شود و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

nihrtums.ac.ir

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران
پرسنل دیده‌بانی سلامت

مزایای اجرای حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت برای مدیران نظام سلامت

- فراهم آوردن بستری جامع و بین‌بخشی برای برنامه‌ریزی و سازماندهی سیاست‌های مرتبط با منابع انسانی سلامت؛
- ایجاد رویکرد یکسان و یکپارچه برای جمع‌آوری سالانه و با زمانبندی مشخص اطلاعات منابع انسانی سلامت با قابلیت مقایسه در سطوح جهانی، ملی و منطقه‌ای؛
- آگاهی از وضعیت موجود منابع انسانی سلامت در سطح کشور و در سطح استانی و منطقه‌ای شامل اندازه، خصوصیات، توزیع نیروی کار سلامت و همچنین آگاهی از نیازها؛
- فراهم شدن کیفیت بالایی داده‌های مرتبط با منابع انسانی سلامت و در نتیجه تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و همچنین امکان برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در خصوص سیاست‌های استخراج و افزایش کیفیت داده‌ها؛
- امکان بررسی مداوم اثرات نیروی کار بر روی پیامدهای سلامت و همچنین اثر اتخاذ سیاست‌ها بر آن و بالعکس؛
- فراهم آمدن بستر مناسب جهت تحلیل بازار نیروی کار سلامت؛
- هدایت و ارتقاء آموزش‌های منابع انسانی سلامت (اعم از آموزش عالی و ضمن خدمت) به سمت دستیابی به اهداف پوشش همگانی سلامت و نیازهای جامعه؛
- امکان انجام پژوهش‌های مرتبط با منابع انسانی و توسعه نظام‌های سلامت در سطوح مختلف جغرافیایی.

نتیجه‌گیری

- مقوله منابع انسانی سلامت، ماهیتی چندبخشی دارد و برای آن نیاز است که همکاری بین‌بخشی صورت گیرد؛ اجرای حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت، بستری جامع و بین‌بخشی برای برنامه‌ریزی و سازماندهی سیاست‌های مرتبط با منابع انسانی سلامت فراهم می‌آورد.
- بخش زیادی از فعالیت‌های مرتبط با نظام سلامت توسط منابع انسانی انجام می‌شود، بنابراین آگاهی از وضعیت کمی و کیفی حال و آینده این منابع و سیاست‌ها و قوانین حاکم بر آن می‌تواند منجر به برنامه‌ریزی بهتر و در نتیجه ارتقاء خدمات نظام سلامت گردد.
- با توجه به مزایای ذکر شده برای حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت و الزامات بین‌المللی آن، نیاز است که ایران در مسیر دستیابی به پوشش همگانی سلامت این برنامه را نیز اجرایی نماید.

منابع

1. World Health Organization. (2017). Understanding national health workforce accounts (No. WHO/HIS/HWF/NHWA/2017.1). World Health Organization.
2. World Health Organization. (2019). National Health Workforce Accounts: Better data and evidence on health workforce.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
سازمان آموزش و پرورش و منابع
مركز تحقیقات و مطالعات منابع انسانی سلامت

معرفی گزاره برگ
نوشتر تک برگ برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟
برای آشنایی گروه‌های مختلف نظام سلامت با حساب‌های ملی نیروی انسانی که اخیراً در دنیا ارایه شده است (مدیران ارشد، سیاستگذاران، مدیران میانی، کارشناسان ستادی و دانشگاهی، محققین، دانشجویان و ...) تدوین شده است.

شامل چه مواردی است؟
شامل مرور مستندات سازمان جهانی بهداشت در رابطه با حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت می‌باشد.

شامل چه مواردی نیست؟
شامل وضعیت ایران در این زمینه و داده‌های مرتبط با منابع انسانی سلامت نمی‌باشد.

فهرست گزاره برگ شامل چه مواردی است؟

- تعریف و مبانی طراحی و پیدایش حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت؛
- مدل و ابعاد اطلاعات گردآوری شده با استفاده از این مدل و مزایای استفاده از آن.

سازمان همکار

- در تدوین این گزاره‌برگ، مؤسسه ملی تحقیقات سلامت از مشارکت مرکز تحقیقات مطالعات منابع انسانی سلامت (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) بهره گرفته است.

معرفی حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت

پیام اصلی

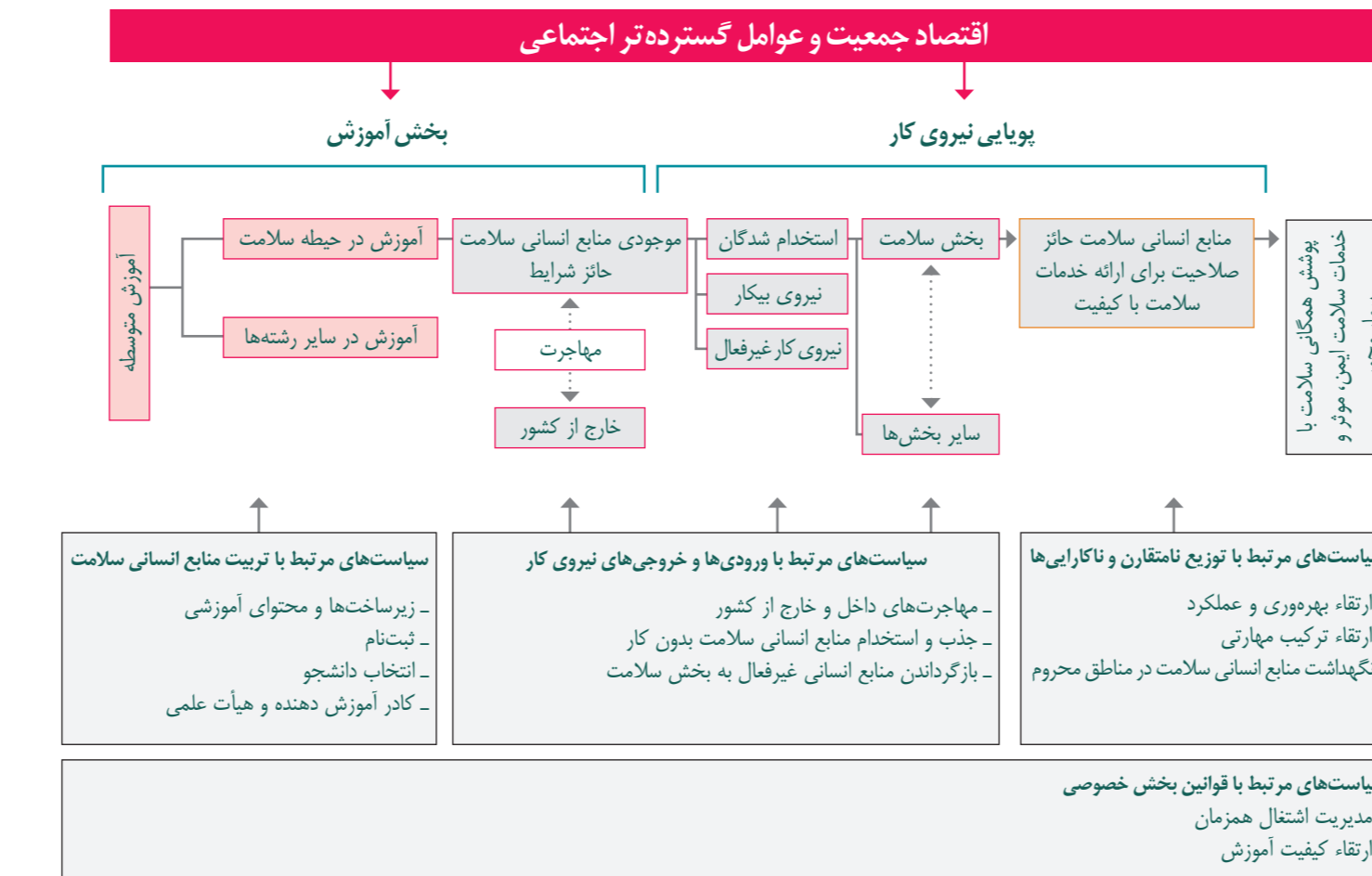
حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت نظامی است که در آن هر کشور دسترسی، کیفیت، قابلیت و میزان استفاده از داده‌های منابع انسانی سلامت خود را از طریق پایش گروهی از شاخص که به منظور سنجش دستیابی به اهداف توسعه پایدار (به ویژه پوشش همگانی سلامت) و سایر اهداف سلامت طراحی شده‌اند، ارتقاء می‌دهد. این مجموعه در حال حاضر در حال تبدیل شدن به مهمترین منبع دسترسی به شاخص‌های منابع سلامت در تمام حیطه‌ها هست و ضرورت دارد ایران برنامه مشخصی برای تکمیل آن تدوین نماید.

مبانی و زمان پیدایش

در راستای دستیابی به هدف سوم توسعه هزاره «افزایش پایدار تامین منابع مالی سلامت و استخدام، توسعه، آموزش و نگهداشت منابع انسانی سلامت بخصوص در کشورهای کمتر توسعه یافته و جزایر کوچک در حال توسعه» و به دنبال آن «استراتژی‌های جهانی منابع انسانی سلامت تا سال ۲۰۳۰ میلادی برای اطمینان از دسترسی عادلانه به منابع انسانی سلامت در داخل نظام‌های تقویت شده سلامت» در سال ۲۰۱۶ میلادی به تصویب سازمان جهانی بهداشت رسید و سپس برای اجرا به کشورها سپرده شد.

ابعاد اطلاعات گردآوری شده

- **مشخصات:** آیا منابع انسانی سلامت فعلی به تعداد کافی موجود، در دسترس، مقبول جامعه و با مهارت‌های مناسب برای ارائه خدمات سلامت با کیفیت مطلوب هستند؟
- **تربیت و بکارگیری:** روند کنونی منابع انسانی سلامت فعلی در تربیت (آموزش عالی و خروجی مؤسسات آموزشی) و بکارگیری چگونه است؟
- **توزیع و بهره‌وری:** شکاف‌ها و ضعف‌های کنونی در ۱. تعداد افراد به تفکیک گروه‌های شغلی؛ ۲. عدالت در بکارگیری، توزیع و ترکیب مهارتی؛ و ۳. بهره‌وری و عملکرد چیست؟

چارچوب مدل حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت

مدل حساب‌های ملی منابع انسانی سلامت
شامل ساختاری ۱۰ جزئی است و هر جزء شامل گروهی از شاخص‌های مرتبط با سیاستی خاص است. مجموعه این ۷۸ شاخص که هم کمی و هم سیاستی هستند، اطلاعاتی را در خصوص قوانین و سایر مکانیزم‌های مرتبط با نظام مدیریت و

جزء ۲:

آموزش عالی و ضمن خدمت منابع انسانی سلامت؛

جزء ۳:

قوانین و اعتباربخشی آموزش عالی و ضمن خدمت؛

جزء ۴:

تأمین مالی آموزش عالی و ضمن خدمت.

جزء ۱:

منابع انسانی سلامت فعال موجود؛

جزء ۵:

جریان‌ات بازار نیروی کار سلامت؛

جزء ۶:

شرایط کار و ویژگی‌های استخدام نیروی کار سلامت؛

جزء ۷:

جبران خدمت و هزینه‌های نیروی کار سلامت.

جزء ۸:

ترکیب مهارت منابع انسانی سلامت برای مدل‌های مراقبت؛

جزء ۹:

تولیت و سیاست‌های منابع انسانی سلامت؛

جزء ۱۰:

نظام‌های اطلاعات منابع انسانی سلامت.